

SÖDERBYBLADET

Nr 1 Årgång 9 januari 2009 ISSN 1459-8493 Ansvarig utgivare: Södra Vallgrund byaråd r.f.

Sengångarna!

Den **12. januari 2009** fortsätter vår kamp och vårt tramp för en bättre kondition. Vi samlas som vanligt vid **Sommaröhallen kl 9.30.**

Kom ut och njut!

Nyårshälsningar Rose-Marie o Annette

Arkiveringsgruppen

Vi samlas igen på måndagskvällarna med start **19.1.** kl. 18.00-20.30.

Hans Söderlund

Inköpskvittenserna från 2008

skall lämnas in, färdigt ihopräknade, senast **lördagen 31.1.2009** till handlin.

UFH informerar

UF Havsbandet tackar **familjen Johan Back** som donerat två soffor samt **Rolf Snygg** som donerat två soffor och ett soffbord till lokalin. Vi kommer att se till att de är i flitig användning :)

Tack skall Ni ha!

Lucia Felicia Anderson med följe spred ljus i byn på luciadagskvällen. Luciatåget gick från skolan till lokalin där publiken fick höra sång och vers samtidigt som de smakade på rykande het glögg och nygräddade jultårter. Delikatess-korgarna som lottades ut bland luciafestdeltagarna vanns av Stefan Back och Carolina Sund.

Grattis!

Styrelsen

Tävling i yrkesskicklighet

I Mästare 9, tävlingen i yrkesskicklighet, tävlar niondeklassister i tremannalag om titeln som finska mästare. Tävlingen avgörs i Botniahallen i mars 2009. Semifinalerna ägde rum på KnowHow-mässan i november 2008.

Vinnare i semifinalen blev laget från Korsholm högstadium: **Axel Snygg** från Södra Vallgrund med två andra från samma klass.

Tävlingen går ut på att utföra praktiska uppgifter på tid. Viktiga egenskaper som är bra att ha är att kunna samarbeta, tänka logiskt och vara praktisk.

Lycka till i finalen Axel!

Hanna Panttila

Salon Susanne

Vi har fått ny frisörsalong i byn, då Sara Granholm öppnade dörrarna till salongen i måndags, närmare bestämt 5.1.2009. Sara, som haft salongen i två år i Smedsby, flyttade den närmare hemmet, eftersom hon bor i Norra Vallgrund. Hon jobbar måndag-fredag vid handlin och tar emot tidsbeställningar på tfn 06-322 2660.

Monika Nissander

Fler samlare

Bo Westman meddelade att han har varje nummer av Söderbybladet sparade. Även hos Karin och Valdemar Gädda finns alla nummer i gott skick sparade i en låda.

Presentation av byn på nätet

Följande text skrev jag, på uppdrag av Marléne Ström, förra påsken med hjälp av källor och uppslagsverk som Vallgrund min hembygd nr 1-9 av Vallgrund Hembygdsforskare, Fort Sommarö 1940-2000 av Lars-Ola Berg, Södra Vallgrund Handelslag 90 år av Josef och Rachel Lindgren, En bråkdel av föreningarna i byn, Forststyrelsen och Korsholms kommun.

Om Ni hittar tolkningsfel eller rentav sakfel i texten hoppas jag att Ni kontaktar mig så rättar vi till det snarast möjligt. Texten som följer finns publicerad på internetadressen www.replot-bjorko.fi/swe/Byar/Sodra_Vallgrund_kort/Sodra_Vallgrund.10.html

Södra Vallgrund är Replots sydligaste by, och har ett naturskönt läge. Många bybor har möjlighet att arbeta på fastlandet och samtidigt bo kvar i denna trygga och trivsamma miljö som byn erbjuder. I Södra Vallgrund bor cirka 360 personer.

Vallgrund = grundet där man torkade fiskeredskap.

Södra Vallgrunds hembygdsforskare har i sina böcker "Vallgrund min hembygd" berättat att ordet "valla" betyder på ortens dialekt ett ställe där man röjt bort alar och enrisbuskar och satt upp ställningar för torkning av fiskbragder. "Grund" användes i betydelsen liten holme.

Sommarösund, en 2 km lång vik, var ännu på 1400-talet ett sund och användes som skyddad genomfartsled. På senare tid har viken varit grund och på många ställen ofarbar med motorbåt. Sommarösund har beviljats bidrag för uppmuddring och istandsättning av stränderna.

Muddringen påbörjades vintern 2006-2007. Simstranden i Sommarösund iordningställs i samband med muddringsprojektet och kommer att få bastu, omklädningsrum, beachvolleyplan och lekpark. Byns invånare har aktivt deltagit i talkoarbetet med att få projektet genomfört. Arbetet fortsätter ännu 2008-2009.

Natur

För 1000 år sedan bestod Vallgrund av en nästan 3 km lång och 2 km bred holme, som var bevuxen med barrskog. Dessutom fanns massor av större och mindre trädbevuxna skär. Bofast befolkning kan ha förekommit redan på 900-talet. Vallgrund är mera kuperat än Österbotten i allmänhet. Parallella åsar löper i västra och nordvästra delarna av Vallgrund. Enligt geologerna uppstod en sådan ås per år när inlandsisen i slutskedet drog sig tillbaka. Så kallade stenåkrar, där vågorna bortskaffat allt finare material, förekommer allmänt.

Fort Sommarö

Efter fredsslutet i mars 1940 ansåg försvarsmakten det nödvändigt att ur försvarssynpunkt skaffa markområden i Södra Vallgrund för försvarsmaktens depå och kustartillerifästningsområde. Vad läget och terrängen beträffar fann man området på Sommarö utmärkt. På området uppfördes plattformar för kanoner, ett antal baracker för manskapet, matsal, soldathem samt stabsbyggnad, bostadsbyggnader, bastu, stall, lagerutrymmen, vägar, brygga och vaktorn. Först hade värnpliktiga från garnisonen i Vasa vaktat området men i slutet på 1970-talet anställdes folk från skärgården för detta uppdrag. Vid millennieskiftet var den 60-åriga eran över. Lagren tömdes och vaktstyrkan flyttades till Vasa för andra uppgifter. Kvar lämnade ett tomt område men med en välfungerande infrastruktur med el, vatten, fina vägar samt en stabil

brygga, botten av flera rivna byggnader, en brygga, artilleribotten och ammunitionsställare.

Forststyrelsen tog över området i maj 2000 som nu fungerar som ett rekreativsområde. Sommarö fortområde har varit en del av Natura 2000-nätverket och hör till världsnaturarvet Kvarnen. På området finns en cirka 2 km lång naturstig och en grund sandstrand, i närheten finns även fornlämningar i form av en jättegryta. Området är rikt på fågel- och växtarter.

Sommaröhallen

I Sommaröhallen säljs produkter av lokala småföretagare och hantverkare. Sommaröhallen som byggdes på initiativ av Byrådet invigdes år 1992 och är en av byns turistattraktioner. I Sommaröhallen finns även ett café och ett brandsäkert byarkiv. Sommartid fungerar hantverkaraffären kvällstid även som kiosk.

Vandringsled

En ny vandringsled färdigställs tillsammans med Forststyrelsen av byns duktiga talkoarbetare i samband med muddrings- och strandprojektet. Vandringsleden går från Fort Sommarö till simstranden i byn.

Skolan

SV lågstadieskola har cirka 30 elever fördelade på sex årskurser. Daghem och förskola finns i Norra Vallgrund. Närheten till naturen gör att det under barnens skolgång satsas mycket på friluftsliv, natur och idrott. Skolan fungerar åldersintegrerat och delvis årskurslöst.

Granösunds Fiskeläge

Replot skärgårds hembygdsförening driver sedan år 1970 ett friluftsmuseum på Kalvholmen. Granösunds fiskeläge ger besökaren en inblick i skärgårdslivet från den

tiden då större delen av befolkningen livnärde sig på fiske, säljakt, jordbruk och hantverk. På området finns bl.a. boningsstuga, båthus, fiskarbastu, strandbod, fähus och loft som alla är flyttade från olika ställen i Replot skärgård.

Södra Vallgrund Handelslag

Södra Vallgrund Handelslag som ägs av byborna startade 1910 och finns nu i byns centrum. Butiken fungerar som postens ombudsmannakontor och där finns Kyrkoapotekets medicinskåp. I butiken säljs även järn- och byggvaror samt bränsle. Butiken är byns mötesplats och där finns anslagstavlor, både ute och inne, med information om kommande aktiviteter.

Föreningsliv

Föreningslivet i byn är aktivt. Byrådet, UF Havsbandet och Understödsföreningen för skolan ordnar program åt bybor och övriga intresserade med jämna mellanrum. Under Byrådet lyder en arbetsgrupp som ger ut Söderbybladet, byns egen tidning som utkommer tio gånger per år. Jaktföreningens årliga soppdag på vårkanten är en tradition vi alla ser fram emot. Marthaföreningen tog nya tag och fortsätter sin verksamhet. Frivilliga brandkåren tränar med ungdomar i sin viktiga funktion.

Sjöbevaknings- och lotsstationen

Sjöbevaknings- och lotsstationen som finns placerad här utgör både en viktig arbetsplats och trygghet för skärgårdsborna. Sjöbevakningen i Vallgrund förstärks om hoten om in-dragning av bemanning på Valsörarna förverkligas.

Monika Nissander

Visdomsord

Rätt använt är livet långt nog.

Seneca

Möten

Föreningarnas årsmöten, vårmöten och andra aktiviteter i byn marknadsförs i tidningen under vårvintern i den mån de anmäls till redaktionen.

Vindkraft på Replot

Klippt ur Vasabladet 3.12.2008:

En eventuell vindkraftspark på Replot väcker starka känslor. Över 400 ställningstaganden har kommit inom programmet för miljökonsekvensbedömning.

Ett tjugotal av ställningstagandena kan betraktas som officiella utlåtanden medan resten är åsikter. Det rör sig om ett stort antal åsikter, t.om. rekordmånga här i västra Finland. Förutom föreningar, som t.ex. skogsvårdsföreningar och fiskegillen, har många privatpersoner sagt sitt om vad de anser i ärendet. Överlag är det negativa kommentarer. Många anser att det tilltänkta området inte är lämpligt eller att projektet borde ske i en mindre skala.

Nästa steg för miljöcentralen blir att översätta alla ställningstagandena och skicka utlåtanden till berörda parter. Det rör sig om cirka 80-100 sidor text som troligtvis kommer till allmänt påseende i januari.

Visdomsord

Dumt att vara olycklig nu, då man lika väl kan vara det nästa vecka.

Efterlysning

Eftersom vi nyss firat jul med allt det som hör till idag, bland annat dignande julbord, julklappar i mängder och massor samt alla julljus, både ute och inne, kom vi att tänka på att hur

firades julen förr? Vad kommer du ihåg från din barndom? Vilka var förberedelserna inför julen förr, hur var julgranen klädd, vad serverades på julbordet? Skriv ner dina minnen och dela dem med oss.

Likaså kan du berätta om nyår-, påsk- eller midsommarfirandet. Handskrivet material kan sättas i postlådan, adb-material kan sändas till epostlådan.

Fritidssysselsättning

Redaktionen kan mycket väl vid Byrådetets årsmöte utökas med en eller två personer, beroende på huruvida fritidssysselsättningen är efterfrågad. Arbetet i sig är givande och skoj och inte alls betungande, men det gäller att hålla ögonen och öronen öppna, och det säger sig självt att ju flera ögon desto bättre ser vi. Och delad glädje är dubbel glädje.

Hugade kandidater kan anmäla sitt intresse vid årsmötet eller i förväg till redaktören. Freelance-skribenters inlägg emottages också med tacksamhet. Lön utbetalas ännu inte, men ära och berömmelse finns att få i oändlighet.

Medverkare i detta nummer

Tack till Hanna Panttila, Hans Söderlund, Börje Anderson, Sanna Sund, Bo Westman och Karin Gädda för insända texter och tips till detta nummer!

SÖDERBYBLADET

Monika Nissander
Bråthagavägen 23 A
65930 SÖDRA VALLGRUND
Tfn 040-5867958
e-post: monika.nissander(a)netikka.fi

Nästa tidning utkommer omkring vecka 8.
Material önskas senast 12.2.2009.